

UPRAVNI ODBOR

Uspostavljen Zakonom o sustavu neizravnog oporezivanja
u Bosni i Hercegovini

Temeljem članka 14. stavak (3) Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04, 34/07 i 4/08) i članka 25. stavak (3) Zakona o trošarinama u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 49/09) Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje, na sjednici održanoj 18.06.2009. godine donio je

PRAVILNIK

O TROŠARINSKIM MARKICAMA ZA DUHANSKE PRERAĐEVINE, ALKOHOLNA PIĆA, VOĆNU PRIRODNU RAKIJU, KAVU I VINO

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuje se obilježavanje duhanskih prerađevina, alkoholnih pića, voćne prirodne rakije, kave i vina koja se stavljaju u promet na području Bosne i Hercegovine i/ili uvoze u BiH, tiskanje, izdavanje, evidentiranje i uništavanje trošarinskih markica.

Članak 2. (Pravna osnova)

Obilježavanje i uvjeti prometovanja trošarinskih proizvoda regulirani su:

- a) odredbama članka 25. Zakona o trošarinama u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 49/09)
- b) odredbama članka 26-28. Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 50/09)

II. OBILJEŽAVANJE TROŠARINSKIM MARKICAMA

Članak 3. (Vrsta podataka na trošarinskim markicama za duhanske prerađevine)

(1) Proizvođači, odnosno uvoznici duhanskih prerađevina dužni su obilježiti svaki pojedinačni proizvod trošarinskom markicom.

(2) Trošarinska markica, za obilježavanje duhanskih prerađevina, sadrži sljedeće podatke:

- a) riječi: Bosna i Hercegovina -Uprava za neizravno oporezivanje ispisane

tiskanim latiničnim i ćirilčnim slovima,

- b) grb Bosne i Hercegovine,
- c) maloprodajnu cijenu,
- d) naziv uvoznika (samo za uvozne duhanske prerađevine),
- e) naziv proizvođača i
- f) slovnu oznaku serije i serijski broj markice.

Članak 4.

(Izgled trošarinske markice za duhanske prerađevine)

- (1) Trošarinske markice, za obilježavanje duhanskih prerađevina, su pravokutnog oblika.
- (2) Trošarinska markica se tiska u plavoj boji za duhanske prerađevine proizvedene u Bosni i Hercegovini, a u crvenoj za duhanske prerađevine iz uvoza.
- (3) Ugovorom između Uprave za neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Uprava) i tiskare regulirat će se veličina i boja markice koja je sukladna standardu " Pantone skale".

Članak 5.

(Zaštita od krivotvorenja trošarinskih markica za duhanske prerađevine)

Trošarinska markica se tiska na 70-gramskom dokumentnom/ vrijednosnom papiru s certifikatom o unikatnosti s dodatnim elementima zaštite:

- a) unikatni vodeni znak,
- b) merilna vlakna u dvije boje koja svijetle pod UV svjetlom,
- c) hologram - unikatni po zahtjevu,
- d) unikatni numerator s certifikatom.

Članak 6.

(Vrsta podataka na trošarinskim markicama za alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju i vino)

- (1) Proizvođači, odnosno uvoznici alkoholnih pića, voćne prirodne rakije i vina dužni su obilježiti svaki pojedinačni proizvod trošarinskom markicom.
- (2) Trošarinska markica, za alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju i vino, sadrži sljedeće podatke:

- a) riječi: Bosna i Hercegovina - Uprava za neizravno oporezivanje ispisane tiskanim latiničnim i ćiriličnim slovima,
- b) grb Bosne i Hercegovine,
- c) naziv uvoznika (samo za uvozna alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju i vino),
- d) volumen pakiranja,
- e) postotak apsolutnog alkohola, osim vina i
- f) slovnu oznaku serije i serijski broj markice,

(3) Izuzetno od odredbi stavka (1) i (2) ovoga članka, alkoholna pića, voćna prirodna rakija i vina koja sadrže manje od 5% alkohola mogu se stavljati u promet bez trošarinskih markica.

Članak 7.

(Izgled trošarinske markice za alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju i vino)

- (1) Trošarinske markice za alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju i vina su pravokutnog oblika.
- (2) Trošarinska markica se tiska u smeđoj boji za alkoholna pića proizvedena u Bosni i Hercegovini, a u žutoj boji za alkoholna pića iz uvoza.
- (3) Trošarinska markica se tiska u ljubičastoj boji za voćnu prirodnu rakiju proizvedenu u Bosni i Hercegovini, a u roza boji za voćnu prirodnu rakiju iz uvoza.
- (4) Trošarinska markica se tiska u narandžastoj boji za vina proizvedena u Bosni i Hercegovini, a u zelenoj boji za vina iz uvoza.
- (5) Ugovorom između Uprave i tiskare regulirat će se veličina i boja markice koja je sukladna standardu "Pantone skale".

Članak 8.

(Zaštita od krivotvorenja trošarinskih markica za alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju i vino)

Trošarinska markica se tiska na 70-gramskom dokumentnom/ vrijednosnom papiru za strojno ljepljenje i 70-gramskom dokumentnom/vrijednosnom papiru na samoljepljivoj podlozi s certifikatom o unikatnosti s dodatnim elementima zaštite:

- a) unikatni vodeni znak,
- b) merilna vlakna u dvije boje koja svijetle pod UV svjetlom,
- c) hologram - unikatni po zahtjevu,
- d) unikatni numerator s certifikatom.

Članak 9.
(Vrsta podataka na trošarinskim markicama za kavu)

- (1) Osobe koje stavljaju u promet kavu u pakiranjima predviđenim za prodaju na malo, skupnom ili rifuznom pakiranju imaju obvezu obilježavanja kave trošarinskom markicom.
- (2) Trošarinska markica, kojom se obilježava kava, sadrži sljedeće podatke:
- a) oznaku pakiranja i to za:
 - pojedinačna pakiranja oznaka na markici je „P“,
 - skupna pakiranja: oznaka na markici je „S“
 - rifuza (u rasutom stanju): oznaka na markici je „R“
 - b) oznaku mase,
 - c) slovnu oznaku serije i serijski broj markice,
 - d) slovne oznake po vrsti kave:
 - sirovu kavu (sa ili bez kofeina) oznaka: „A“
 - za prženu kavu (sa ili bez kofeina), u zrnju ili mljevenu oznaka „B“
 - za ljuske i opne pržene kave oznaka: „C“
 - ostali proizvodi od kave koji u sebi sadrže 50% i više kave „D“
 - za kavu koja se izvozi oznaka je „E“
 - za kavu iz uvoza oznaka je „I“
 - e) šifru kupca - obveznika iz evidencije koju vodi Uprava (evidencijski broj obveznika).

Članak 10.
(Izgled trošarinske markice za kavu)

- (1) Trošarinske markice, za obilježavanje kave, su pravokutnog oblika na samoljepljivoj traci u rolni.
- (2) Izuzetno od stavka (1) ovoga članka trošarinska markica za obilježavanje kave, koja se prometuje u rasutom stanju (rifuzi), je pravokutnog oblika dimenzija 50 x 80 mm.
- (3) Trošarinska markica za kavu se tiska u crnoj boji.
- (4) Ugovorom između Uprave i tiskare regulirat će se veličina i boja markice koja je sukladna standardu " Pantone skale".

Članak 11.
(Zaštita od krivotvorenja trošarinskih markica za kavu)

- (1) Trošarinska markica se tiska na 70-gramskom dokumentnom/ vrijednosnom papiru na samoljepljivoj traci u rolni s certifikatom o unikatnosti s dodatnim elementima zaštite:

- a) unikatni vodeni znak,
- b) merilna vlakna u dvije boje koja svijetle pod UV svjetlom,
- c) hologram - unikatni po zahtjevu.

(2) Izuzetno od stavka (1) ovoga članka trošarinska markica iz članka 10. stavak (2) se tiska na 90- gramskom dokumentnom/vrijednosnom papiru i sadrži elemente zaštite pomenute u stavu (1) ovoga članka s dodatkom unikatnog numeratora s certifikatom.

Članak 12.

(Trošarinski proizvodi koji se ne obilježavaju trošarinskim markicama)

(1) Duhanske prerađevine, alkoholna pića, voćna prirodna rakija, kava i vino koje se izvoze, ili prodaju u bescarinskim prodavnicama, ne moraju biti obilježene trošarinskim markicama.

(2) Proizvodi iz prethodnog stavka moraju na ambalaži ili na posebnoj markici imati utisnute riječi: "samo za izvoz" ili na engleskom jeziku: "for export only".

Članak 13.

(Način ljepljenja trošarinskih markica)

(1) Ljepljenje markica na duhanske prerađevine na pakiranjima namijenjenim za prodaju na malo, vrši se na način kojim se sprječava korištenje sadržaja bez oštećenja trošarinske markice (ispod celofanskog ili drugog omota kojim je obložena trošarinska roba i sl.).

(2) Ljepljenje markica na alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju i vino se vrši na način da dio mora biti preko čepa ili zatvarača boce, tako da se pri otvaranju boce markica treba oštetiti. Položaj markice može biti preko čepa ili zatvarača (u obliku latiničnog slova "U"), do pola čepa ili zatvarača (u obliku latiničnog slova "L"), te oko čepa ili zatvarača, tako da se pri otvaranju ošteti.

(3) Ljepljenje trošarinskih markica na kavu vrši se na način propisan člankom 27. Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama u BiH ovisno da li se radi o pojedinačnom, skupnom ili rifuznom pakiranju.

(4) Porezni obveznici dužni su osigurati kvalitetno ljepljenje markica.

III. TISKANJE I ZAŠTITA TROŠARINSKIH MARKICA

Članak 14.

(Tiskanje trošarinskih markica)

(1) Tiskanje trošarinskih markica Uprava povjerava samo pravnoj osobi koja osigurava poseban režim zaštite, koji se primjenjuje i kod tiskanja drugih vrijednosnih papira.

(2) Uprava zaključuje ugovor o tiskanju trošarinskih markica, kojim se regulira način zaštite od falsificiranja, sadržaj, druga obilježja i tehnički detalji markice, kao i druga pitanja od značaja za izdavanje, preuzimanje i dostavljanje markica.

(3) Prije zaključivanja ugovora za tiskanje markica povjerenstvo koje imenuje Upravni odbor Uprave je dužno izvršiti pregled prostorija u pogledu ispunjavanja posebnih uvjeta.

Članak 15.
(Uvjeti za tiskanje trošarinskih markica i zaštita)

(1) Trošarinske markice se tiskaju pod posebnim režimom koji podrazumijeva:

a) postojanje posebne prostorije u kojoj se vrši tiskanje i skladišti papir, materijal za tiskanje i gotove markice,

b) čuvanje pripreme na prijenosnom elektronskom mediju - CD-u u kasi u navedenoj prostoriji.

Članak 16.
(Nadzor nad tiskanjem trošarinskih markica)

(1) Nadzor nad tiskanjem se vrši na način da je ovlaštena osoba Uprave, koja je i deponent ključa (suključar), stalno nazočna tijekom procesa tiskanja markica.

(2) Pravna osoba, kojoj je odobreno tiskanje markica, dužna je odtiskane markice dostaviti na mjesto koje Uprava odredi ugovorom.

IV. PODNOŠENJE ZAHTJEVA ZA TISKANJE TROŠARINSKIH MARKICA

Članak 17.
(Zahtjev za izdavanje trošarinskih markica)

(1) Zahtjev za tiskanje/izdavanje markica podnosi se regionalnom uredu Uprave prema sjedištu poreznog obveznika. Ako se radi o prvom tiskanju markica ili o većim količinama od uobičajnih u odnosu na ranija razdoblja, porezni obveznik zahtjev za tiskanje markica podnosi najmanje 30 dana prije preuzimanja markica.

(2) Zahtjev se podnosi na propisanim obrascima, i to:

- a) za duhanske preradevine na obrascu ZI-DP
- b) za alkoholna pića, voćnu prirodnu rakiju i vino na obrascu ZI-AL
- c) za kavu na obrascu ZI-KA.

(3) Obrasci iz stavka (3) ovoga članka su dio ovoga Pravilnika.

(4) Troškove tiskanja markica snosi porezni obveznik - podnositelj zahtjeva za tiskanje markica.

(5) Dokaz o uplati troškova iz prethodnog stavka obveznik je dužan priložiti uz zahtjev za tiskanje.

Članak 18.

(Dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev za tiskanje trošarinskih markica za duhanske preradevine)

- (1) Uz zahtjev proizvođači i uvoznici duhanskih preradevina dužni su dostaviti kalkulaciju maloprodajnih cijena.
- (2) Porezni obveznici su dužni prijaviti Upravi svaku promjenu maloprodajne cijene kao i puštanje u promet nove vrste duhanske preradevine, najmanje 30 dana prije puštanja duhanskih preradevina u promet.

V. IZDAVANJE TROŠARINSKIH MARKICA, VOĐENJE EVIDENCIJA I IZNOŠENJE

Članak 19.

(Uvjeti za izdavanje trošarinskih markica)

- (1) Trošarinske markice izdaje Uprava na zahtjev poreznog obveznika.
- (2) Izdavanje markica poreznim obveznicima vrše regionalni trezori prema sjedištu poreznog obveznika.
- 3) Izdavanje markica obavlja ovlaštena osoba u regionalnim trezorima na temelju pisanog zahtjeva za preuzimanje markica od strane obveznika.
- (4) Prije izdavanja trošarinskih markica za obilježavanje duhanskih preradevina, ovlaštene osobe u regionalnim trezorima su obvezne provjeriti da li je uplaćena dospjela trošarina i da li je plaćena cijena tiskanja trošarinskih markica.
- (5) Ako porezni obveznik ne dokumentuje uplatu, za obvezu iz stavka (4) ovoga članka, neće mu biti izdane markice.
- (6) Regionalni trezori su dužni voditi dnevnu evidenciju o stanju trošarinskih markica. Kontrolu uporabe markica kod proizvođača i uvoznika duhanskih preradevina, alkoholnih pića, voćne prirodne rakije, kave i vina vrše ovlaštene osobe Uprave.
- (7) Regionalni trezori obvezni su glavnom trezoru u Središnjem uredu dostaviti podatke o stanju markica kod poreznih obveznika i u regionalnim trezorima jednom mjesečno.

Članak 20.

(Postupak tiskanja, preuzimanja i izdavanja trošarinskih markica)

- (1) Zahtjev za tiskanje i izdavanje trošarinskih markica Uprava dostavlja tiskari.
- (2) Uprava preuzima markice od tiskare i pohranjuje ih u trezore u Središnjem uredu i u regionalnim centrima.
- (3) Trezori su smješteni u Središnjem uredu i u regionalnim centrima Uprave.

- (4) Tiskara nije nadležna da izravno izručuje trošarinske markice poreznim obveznicima.
- (5) Markice se mogu preuzeti samo na temelju ovlaštenja poreznog obveznika.
- (6) Ravnatelj Uprave daje ovlaštenja za postupanje vezano za trošarinske markice.

Članak 21.
(Evidencije i iznošenje)

- (1) Uprava vodi evidenciju o izdanim markicama, koja sadrži sljedeće podatke:
 - a) naziv, sjedište i broj računa poreznog obveznika
 - b) identifikacijski broj poreznog obveznika,
 - c) evidencijski broj za obveznika trošarine za kavu,
 - d) broj i datum izdavanja računa za markice,
 - e) broj (količina) izdanih markica po vrstama,
 - f) serijski broj izdanih markica, a za duhanske prerađevine maloprodajna cijena,
 - g) vrsta, količina, proizvođač i zemlja podrijetla duhanskih prerađevina i alkoholnih pića, voćne prirodne rakije kave i vina za koje se markice izdaju,
 - h) iznos uplaćene trošarine na duhanske prerađevine, po preuzetim trošarinskim markicama,
 - i) obračunati iznos trošarine.
- (2) Za svaku količinu izdanih markica Uprava izdaje obvezniku račun i otpremnicu koje, pored podataka iz prethodnog stavka, sadrže potpis izdavatelja ovjeren pečatom, kao i potpis poreznog obveznika, odnosno ime i prezime i broj osobne iskaznice osobe koja je preuzela markice.
- (3) Za trošarinske markice, koje uvoznik trošarinskih proizvoda privremeno iznosi iz carinskog područja BiH radi obilježavanja trošarinskih proizvoda, ne podnosi se redovita carinska prijava nego se prijavljuju po pojednostavljenom postupku na način propisan instrukcijom UINO.

VI. POVRAT NEISKORIŠTENIH I OŠTEĆENIH TROŠARINSKIH MARKICA I UNIŠTAVANJE

Članak 22. (Neiskorištene i oštećene trošarinske markice)

- (1) Obveznik koji vrati neiskorištene ili oštećene trošarinske markice za duhanske prerađevine u Upravu ima pravo na priznavanje plaćene trošarine, kao akontacije za buduće obveze po istoj osnovi, po rješenju Uprave.
- (2) Izuzetno od stavka (1) ovoga članka, pravo na povrat u novcu imaju porezni obveznici koji prestaju da nabavljaju trošarinske markice.
- (3) Uz zahtjev za povrat trošarine, porezni obveznik je dužan dostaviti ovjeren zapisnik Uprave o vraćenim markicama i dokaz o plaćenju trošarini.
- (4) Pod oštećenim trošarinskim markicama smatraju se markice koje se oštete u procesu ljepljenja, odnosno koje su izgužvane, poderane, pogrešnih dimenzija i drugo.
- (5) Oštećene markice kojima nedostaje do 30% površine porezni obveznik mora nalijepiti na poseban arak papira.
- (6) Izuzetno od prethodnog stavka, porezni obveznici mogu nalijepiti markice kojima nedostaje do 50% površine ako se vidi njihova numeracija.
- (7) Količinu uništenih markica, te iznos trošarine sadržane u markicama s manje od 50% površine procjenjuje povjerenstvo koje imenuje ravnatelj Uprave.

Članak 23. (Uništavanje trošarinskih markica)

- (1) Uprava uništava vraćene neiskorištene i oštećene markice i o tome sačinjava zapisnik.
- (2) Pored trošarinskih markica navedenih u stavku (1) ovoga članka, Uprava uništava i poručene i odtiskane trošarinske markice, ukoliko iste nisu preuzete u roku od 3 godine od dana podnošenja zahtjeva za tiskanje.
- (3) Za trošarinske markice iz stavka (1) i (2) ovoga članka, koje uništi Uprava, obveznik nema pravo na povrat troškova tiskanja markica, osim u slučaju iz članka 25. stavak (2) ovoga Pravilnika.
- (4) Izuzetno od stavka (3) ovoga članka, u slučaju uništavanja trošarinskih markica zbog pogrešnih dimenzija markica, troškovi tiskanja idu na teret tiskare.
- (5) Postupak uništavanja markica obavlja povjerenstvo kojeg imenuje ravnatelj Uprave.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠENE ODREDBE

Članak 24. (Popis zaliha)

(1) Porezni obveznici i druge osobe koje imaju na zalihama duhanske prerađevine, alkoholna pića, voćne prirodne rakije, kave i vina izvršit će popis zaliha navedenih proizvoda na dan početka primjene ovoga Pravilnika i sačiniti popisnu listu.

(2) Popisnu listu iz stavka (1) ovoga članka, porezni obveznici i druge osobe dužni su dostaviti Upravi u roku od 7 dana od dana početka primjene ovoga Pravilnika.

Članak 25. (Popis markica)

(1) Uvoznici će na dan početka primjene ovoga Pravilnika izvršiti popis markica iz članka 24. stavka (1) ovoga Pravilnika koji se nalazi u poduzeću inozemnog proizvođača.

(2) Roba obilježena markicama iz stavka (1) ovoga članka može se uvesti u carinsko područje BiH najkasnije u roku od mjesec dana od dana početka primjene ovoga Pravilnika ili se neiskorištene markice mogu u tom roku vratiti Upravi.

Članak 26. (Tiskanje trošarinskih markica za kavu)

Nakon stjecanja uvjeta za izdavanje trošarinskih markica za kavu od strane Uprave, iste će tiskati tiskara koja već tiska trošarinske markice.

Članak 27. (Prestanak važenja)

Danom početka primjene ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o poreznim markicama za duhanske prerađevine i kontrolnim markicama za alkoholna pića i vina ("Službeni glasnik BiH", br. 18/05, 38/05 i 74/05).

Članak 28. (Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj: 50-4-66-35/09
Datum: 19.06.2009. godine

Predsjednik Upravnog odbora
Dragan Vrankić